

ODBOR
ZA LJUDSKA PRAVA
VALJEVO

ODBOR ZA LJUDSKA PRAVA VALJEVO

UVODNI DEO:

Definicija: Vanzavodske sankcije i mere su sankcije i mere na osnovu kojih osuđena lica ostaju u zajednici a koje uključuju određena ograničenja njihove slobode nametanjem uslova ili obaveza (pod tim se podrazumevaju svi zahtevi koji su sastavni deo sankcije ili mere koju je izrekao nadležni organ) a koje se sprovode pod nadzorom i kontrolom poverenika.

Svrha njihove primene: Sankcionisanje (kažnjavanje) osuđenog lica može se postići i u uslovima koji su manje restriktivni od kazne zatvora, odnosno u zajednici, pri čemu bi se postigla zaštita društva od kriminaliteta, ali i resocijalizacija i reintegracija osuđenih lica.

Krivični zakonik Republike Srbije ne definiše i ne prepoznaje vanzavodske sankcije kao terminološko određenje već za određene krivične sankcije omogućava da se izvršavaju u zajednici.

PREDLOG

ZAKONA

O IZMENAMA I DOPUNAMA KRIVIČNOG ZAKONIKA

(„Službeni glasnik RS“ , br. 85/2005, 88/2005 – ispr., 107/2005 – ispr., 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014, 94/2016 i 35/2019)

Član 1. **Vrste kazni**

U Krivičnom zakoniku („Službeni glasnik RS“ , br. 85/2005, 88/2005 – ispr., 107/2005 – ispr., 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014, 94/2016 i 35/2019 – daljem tekstu KZ) u članu 43. posle stava 1. tačka 2. dodaje se nova tačka 3. koja glasi:

Učiniocu krivičnog dela mogu se izreći sledeće kazne:

- 1) doživotni zatvor
- 2) kazna zatvora
- 3) kazna kućnog zatvora....

Dosadašnje tačke 3. 4. i 5. postaju tačke 4. 5. i 6.

Član 2.

Stav 1. člana 44. menja se i glasi:

Dozivotni zatvor, kazna zatvora i kazna kućnog zatvora mogu se izreći samo kao glavne kazne.

Član 3.

Nakon člana 44a dodaje se član 44b koji glasi:

Opšti uslovi za izricanje kazne kućnog zatvora

(1) Uslovi pod kojima je moguće izreći kaznu kućnog zatvora odnose se samo za osnovni oblik učinjenog krivičnog dela za koje je zaprećena novčana kazna ili kazna zatvora do 5 godina, uz ispunjenje odgovarajućih tehničkih uslova, a da bi utvrdio da li postoje tehničke i druge mogućnosti za izvršenje kazne kućnog zatvora pre izricanja sankcije, sud će od Povereničke službe zatražiti izveštaj koji će sadržati podatke i procenu o tehničkim uslovima za izvršenje kazne i sa i bez elektronskog nadzora, osim u situaciji kada je to obaveza javnog tužilaštva pre sklapanja sporazuma o priznanju krivičnog dela.

(2) Prilikom procene ličnosti okrivljenog za izricanje kazne kućnog zatvora sud će pribaviti od policije podatke o tome da li su okrivljenom licu izricane hitne mere po Zakonu o sprečavanju nasilja u porodici u poslednje dve godine od dana prijema zahteva suda.

(3) Pored ispunjenja uslova iz 1. tačke ovog člana potrebno je pribaviti i saglasnost za izvršenje kazne kućnog zatvora od držaoca stana gde okrivljeni stanuje, a koju okrivljeni dostavlja Povereniku u toku procene tehničkih uslova za izvršenje kazne, i koja je overena kod Javnog beležnika. Ukoliko saglasnost držaoca stana ne postoji smatraće se da ne postoje tehnički uslovi za izvršenje kazne kućnog zatvora.

(4) Kazna kućnog zatvora će se izvršiti tako što će je osuđeni izdržavati u prostorijama u kojima stanuje ukoliko se s obzirom na ličnost učinioca, njegov raniji život, njegovo držanje posle učinjenog dela, stepen krivice i druge okolnosti pod kojima je delo učinio može očekivati da će se i na taj način ostvariti svrha kažnjavanja.

(5) Osuđeni kojem je određeno izvršenje kazne zatvora na način predviđen u stavu 4. ovog člana ne sme napuštati prostorije u kojima stanuje, osim u slučajevima propisanim zakonom koji uređuje izvršenje krivičnih sankcija. Ukoliko osuđeni jednom u trajanju preko šest časova ili dva puta u trajanju do šest časova samovoljno napusti prostorije u kojima stanuje, ili ukoliko se osuđenom licu izreknu hitne mere od strane suda u trajanju od 30 dana po Zakonu o sprečavanju nasilja u porodici, sud će odrediti da ostatak kazne zatvora izvrši u Zavodu za izvršenje kazne zatvora.

(6) Okrivljenom za krivično delo protiv braka i porodice koji živi sa oštećenim u istom porodičnom domaćinstvu se ne može izreći kazna kućnog zatvora.

Član 4.

U članu 45. se brišu stav 3. i stav 4. i stav 5.

Član 5.

Nakon člana 45 dodaje se član 45a

Kazna kućnog zatvora

- (1) Kazna kućnog zatvora ne može biti kraća od 30 dana niti duža od 1 godine.
- (2) Kazna kućnog zatvora iz stava 1. ovog člana izriče se na pune mesece, a do šest meseci i na dane.

Član 6.

Uslovni otpust

U članu 46 u stavu 1. posle reči zatvora dodaje se: „ ili kućnog zatvora“, u svemu ostalom bez izmena i dopuna.

Član 7.

Posle člana 54a dodaje se naziv člana i član 54b koji glasi:

Ograničenje u broju vanzavodskih sankcija jednom istom licu

Licu kome je izrečena kazna kućnog zatvora ne može se izreći kazna kućnog zatvora ukoliko nije prošlo više od dve godine od prethodno izrečene kazne kućnog zatvora ili neke druge vanzavodske sankcije.

Licu kome je izrečena kazna kućnog zatvora ne može se izreći kazna za istovrsno umišljajno krivično delo u osnovnom ili privilegovanom obliku, za koje je već bio osuđen

Član 8.

Granice ublažavanja kazne

U članu 57. u stavu 1 posle tačke 7 dodaje se tačka 8 koja glasi:

Ako je za krivično delo prema visini zaprećene kazne moguće izreći kaznu kućnog zatvora, kazna se može ublažiti do tri meseca kućnog zatvora.

Dosadašnja tačka 8 postaje tačka 9.

Član 9.

Sticaj krivičnih dela

U članu 60. u stavu 2 posle tačke 3 dodaju se tačke 4 i 5 koje glase:

- 1) Ako je za neka krivična dela utvrdio kazne zatvora, a za druga krivična dela kazne kućnog zatvora, kao jedinstvena kazna izreći će se kazna zatvora.
- 2) Ako je za sva krivična dela utvrdio kazne kućnog zatvora, jedinstvena kazna ne može biti veća od jedne godine kućnog zatvora.

Dosadašnja tačka 4, 5 i 6 postaju tačke 6, 7 i 8.

Posle tačke 8 dodaje se tačka 9 koja glasi:

Ako je za neka krivična dela u sticaju utvrdio kazne kućnog zatvora, a za druga dela novčane kazne, izreći će jednu kaznu kućnog zatvora i jednu novčanu kaznu po odredbama tač. 5. i 6. ovog stava.

Član 10.

Uračunavanje pritvora i ranije kazne

U članu 63. u stavu 1. posle reči zatvora dodaje se: „kućnog zatvora” i dalje bez izmena i dopuna.

U stavu 2. . posle reči zatvora dodaje se: „kućnog zatvora” i dalje bez izmena i dopuna.

U stavu 4. posle reči zatvora dodaje se: „dan kućnog zatvora” i dalje bez izmena i dopuna.

Član 11.

Zakonska rehabilitacija

U članu 98. u stavu 2. tačka 3. posle reči zatvora dodaje se: „, odnosno kućnog zatvora” i dalje bez izmena i dopuna.

U članu 98. u stavu 2. tačka 4. posle reči zatvora dodaje se: „, odnosno kućnog zatvora” i dalje bez izmena i dopuna.

Član 12.

Zastarelost krivičnog gonjenja

U članu 103. st. 1. tač. 6 posle reči izreći dodaje se: „, kazna kućnog zatvora, ” i dalje bez izmena i dopuna.

Član 13.

Zastarelost izvršenja kazne

U članu 105. st. 1. tač. 6 posle reči jedne godine dodaje se: „, kaznu kućnog zatvora” i dalje bez izmena i dopuna.

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. stav 1. tačka 2) Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Republika Srbija, između ostalog, uređuje i obezbeđuje ostvarivanje i zaštitu sloboda i prava građana, ustavnost i zakonitost.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE IZMENA I DOPUNA KRIVIČNOG ZAKONIKA

Krivični zakonik objavljen je u “Službenom glasniku RS” broj 85/2005 od 6. oktobra 2005, 88/2005 od 14. oktobra 2005. godine – ispr., 107/2005 od 2. decembra 2005. godine – ispr., 72/2009 od 3. septembra 2009. godine, 111/2009 od 29. decembra 2009. godine, 121/2012 od 24. decembra 2012. godine, 104/2013 od 27. novembra 2013. godine, 108/2014 od 10. oktobra 2014. godine, 94/2016 od 24. novembra 2016. godine i 35/2019 od 21. maja 2019. godine. U dosadašnjoj praksi i primeni Krivičnog zakonika uočene su oblasti koje treba detaljnije regulisati u cilju efikasnije primene zakona. Predložene izmene bi doprinele da alternativni vidovi kažnjavanja učinilaca krivičnih dela daju bolje efekte i da se poboljša efikasnost u radu Povereničke službe, koje će se ostvariti na više nivoa s obzirom da se sve ostvaruje kroz saradnju koja je proizilazila iz multisektorskog načina rada, uključujući time sve aktere koji učestvuju u primeni i izvršenju ovih sankcija i mera.

Unapređenjem zakonske regulative se postiže i bolje poštovanje prava učinilaca krivičnih dela, s obzirom da osuđeno lice ostaje u zajednici, pri čemu se postiže zaštita društva od kriminaliteta, ali ujedno i resocijalizacija i reintegracija osuđenih lica. Na ovakav način izvršenja sankcija i mera imaju adekvatnije, bolje i manje restriktivne uslove života nego što bi imali u zatvorskim prostorijama.

Sve navedene izmene su jedan od preduslova za unapređenje sankcija u skladu sa Probacionim pravilima Saveta Evrope, što se odnosi na usklađivanje i unapređenje normativnih okvira u primeni i izvršenju ovih sankcija i mera sa standardima i praksom i Evropske Unije i Saveta Evrope. S obzirom da su poslednje izmene Krivičnog zakonika izvršene maja 2019. godine smatramo da postoji potreba za reorganizacijom pravosudnog sistema i službe za izvršenja krivičnih sankcija, koja iziskuje međusobna usklađivanja zakonskih i podzakonskih akata koji uređuju primenu ovih sankcija i mera. Kako bi se to postiglo, formirana su radna tela i grupe koje zasedaju sa ciljem da se ostvare svi predviđeni ciljevi, te da se za finalni rezultat dobije – predlog Zakona o izmenama i dopunama Krivičnog zakonika, kao i Zakona o izvršenju vanzavodskih sankcija i mera.

III OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Član 1. Predloga Zakona o izmenama i dopunama Krivičnog zakonika (u daljem tekstu: Predlog zakona), odnosi se na izmenu u članu u članu 43. posle tako što se posle stava 1. tačka 2. dodaje nova tačka 3. koja glasi:

Učiniocu krivičnog dela mogu se izreći sledeće kazne:

- 1) doživotni zatvor
- 2) kazna zatvora
- 3) kazna kućnog zatvora....

S tim da dosadašnje tačke 3. 4. i 5. postaju tačke 4. 5. i 6.

Ovakva izmena je potrebna s obzirom da, kao što smo spomenuli, Krivični zakonik Republike Srbije ne definiše i ne prepoznaje vanzavodske sankcije kao terminološko određenje već za određene krivične sankcije omogućava da se izvršavaju u zajednici.

Članom 2. Predloga zakona stav 1. člana 44 menja se i glasi:

Doživotni zatvor, kazna zatvora i kazna kućnog zatvora mogu se izreći samo kao glavne kazne

Smatramo da je navedena promena potrebna u skladu sa potrebama društva u kojem živimo i ciljevima specijalne i generalne prevencije.

Članom 3. Predloga zakona nakon člana 44a dodaje se član 44b koji glasi:

Opšti uslovi za izricanje kazne kućnog zatvora

(1) Uslovi pod kojima je moguće izreći kaznu kućnog zatvora odnose se samo za osnovni oblik učinjenog krivičnog dela za koje je zaprećena novčana kazna ili kazna zatvora do 5 godina, uz ispunjenje odgovarajućih tehničkih uslova, a da bi utvrdio da li postoje tehničke i druge mogućnosti za izvršenje kazne kućnog zatvora pre izricanja sankcije, sud će od Povereničke službe zatražiti izveštaj koji će sadržati podatke i procenu o tehničkim uslovima za izvršenje kazne i sa i bez elektronskog nadzora, osim u situaciji kada je to obaveza javnog tužilaštva pre sklapanja sporazuma o priznanju krivičnog dela.

(2) Prilikom procene ličnosti okrivljenog za izricanje kazne kućnog zatvora sud će pribaviti od policije podatke o tome da li su okrivljenom licu izricane hitne mere po Zakonu o sprečavanju nasilja u porodici u poslednje dve godine od dana prijema zahteva suda.

(3) Pored ispunjenja uslova iz 1. tačke ovog člana potrebno je pribaviti i saglasnost za izvršenje kazne kućnog zatvora od držaoca stana gde okrivljeni stanuje, a koju okrivljeni dostavlja Povereniku u toku procene tehničkih uslova za izvršenje kazne, i koja je overena kod Javnog beležnika. Ukoliko saglasnost držaoca stana ne postoji smatraće se da ne postoje tehnički uslovi za izvršenje kazne kućnog zatvora.

(4) Kazna kućnog zatvora će se izvršiti tako što će je osuđeni izdržavati u prostorijama u kojima stanuje ukoliko se s obzirom na ličnost učinioca, njegov raniji život, njegovo držanje posle učinjenog dela, stepen krivice i druge okolnosti pod kojima je delo učinio može očekivati da će se i na taj način ostvariti svrha kažnjavanja.

(5) Osuđeni kojem je određeno izvršenje kazne zatvora na način predviđen u stavu 4. ovog člana ne sme napuštati prostorije u kojima stanuje, osim u slučajevima propisanim zakonom koji uređuje izvršenje krivičnih sankcija. Ukoliko osuđeni jednom u trajanju preko šest časova ili dva puta u trajanju do šest časova samovoljno napusti prostorije u kojima stanuje, ili ukoliko se osuđenom licu izreknu hitne mere od strane suda u trajanju od 30 dana po Zakonu o sprečavanju nasilja u porodici, sud će odrediti da ostatak kazne zatvora izvrši u Zavodu za izvršenje kazne zatvora.

(6) Okrivljenom za krivično delo protiv braka i porodice koji živi sa oštećenim u istom porodičnom domaćinstvu se ne može izreći kazna kućnog zatvora.

Ovakvim preciznijim i konkretnijim rešenjima izbegli bi se svi problemi i poteškoće koje smo do sada uočili, te su navedene promene neizbežne.

Članom 4. Predloga zakona brišu se stav 3. i stav 4. i stav 5. iz člana 45.

S obzirom da su postojeći stavovi 3. 4. i 5. precizno objašnjeni u novom članu 44b

Članom 5. Predloga zakona nakon člana 45 dodaje se član 45a

Kazna kućnog zatvora

(1) Kazna kućnog zatvora ne može biti kraća od 30 dana niti duža od 1 godine.

(2) Kazna kućnog zatvora iz stava 1. ovog člana izriče se na pune mesece, a do šest meseci i na dane.

Promena je nastala iz potrebe da se preciznije odrediti trajanje kazne kućnog zatvora.

Članom 6. Predloga zakona u članu 46 u stavu 1. posle reči zatvora dodaje se: „ ili kućnog zatvora“, u svemu ostalom bez izmena i dopuna

Navedena izmena odnosi se na situaciju uslovnog otpusta – kada sud može otpusti sa izdravažavanja kazne osuđenog koji je izdržao dve trećine kazne zatvora, potrebno je dodati da se navedeno može odnositi i na kaznu kućnog zatvora.

Članom 7. Predloga zakona posle člana 54a dodaje se naziv člana i član 54b koji se odnosi na ograničenje u broju vanzavodskih sankcija jednom istom licu. Shodno navedenom, licu kome je izrečena kazna kućnog zatvora ne može se izreći kazna kućnog zatvora ukoliko nije prošlo više od dve godine od prethodno izrečene kazne kućnog zatvora ili neke druge vanzavodske sankcije. Takođe licu kome je izrečena kazna kućnog zatvora ne može se izreći kazna za istovrsno umišljajno krivično delo u osnovnom ili privilegovanom obliku, za koje je već bio osuđen.

Članom 8. Predloga zakona u članu 57, u stavu 1 posle tačke 7 dodaje se tačka 8 koja se odnosi na granice ublažavanja kazne, te ako je za krivično delo prema visini zaprećene kazne moguće izreći kaznu kućnog zatvora, kazna se može ublažiti do tri meseca kućnog zatvora.

Iz čega proizilazi i izmena tačaka, te tačka 8 postaje tačka 9.

Članom 9. Predloga zakona u članu 60, u stavu 2 posle tačke 3 dodaju se tačke 4 i 5 koje se odnose na sticaj krivičnih dela i glase:

- 1) Ako je za neka krivična dela utvrdio kazne zatvora, a za druga krivična dela kazne kućnog zatvora, kao jedinstvena kazna izreći će se kazna zatvora.
- 2) Ako je za sva krivična dela utvrdio kazne kućnog zatvora, jedinstvena kazna ne može biti veća od jedne godine kućnog zatvora.

Pri čemu se izmenom tačaka 4,5,6, koje postaju tačke 6,7,8 dodaje nakon tačke 8 i tačka 9 koja se odnosi na situaciju kada je za neka krivična dela u sticaju utvrdio kazne kućnog zatvora, a za druga dela novčane kazne, izreći će jednu kaznu kućnog zatvora i jednu novčanu kaznu po odredbama tač. 5. i 6. ovog stava.

Članom 10. Predloga zakona koji se odnosi na Uračunavanje pritvora i ranije kazne u članu 63. u stavu 1. posle reči zatvora dodaje se: „kućnog zatvora” i dalje bez izmena i dopuna, takođe u stavu 2. . posle reči zatvora dodaje se: „kućnog zatvora” i dalje bez izmena i dopuna, kao i u stavu 4. posle reči zatvora dodaje se: „dan kućnog zatvora” i dalje bez izmena i dopuna.

Navedena promena potrebna je kako bi se naznačila potreba uvođenja kazne kućnog zatvora kao glavne sankcije.

Članom 11. Predloga zakona koji se odnosi na zakonsku rehabilitaciju - u članu 98. u stavu 2. tačka 3. posle reči zatvora dodaje se: „ odnosno kućnog zatvora” i dalje bez izmena i dopuna, kao i u članu 98. u stavu 2. tačka 4. posle reči zatvora dodaje se: „ odnosno kućnog zatvora” i dalje bez izmena i dopuna.

Razlog uvođenja navedene promena identična je kao i iz prethodnog člana 10.

Članom 12. Predloga zakona koji se odnosi na zastarelost krivičnog gonjenja u članu 103. st. 1. tač. 6 posle reči izreći dodaje se: „ kazna kućnog zatvora, ” i dalje bez izmena i dopuna.

Razlog uvođenja navedene promena identična je kao i iz člana 10.

Članom 13. Predloga zakona koji se odnosi na zastarelost izvršenja kazne u članu 105. st. 1. tač. 6 posle reči jedne godine dodaje se: „ kaznu kućnog zatvora” i dalje bez izmena i dopuna.

Razlog uvođenja navedene promena identična je kao i iz člana 10.

IV PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna sredstva iz budžeta Republike Srbije.

PREGLED ODREDBA KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Vrste kazni

Član 43

Učiniocu krivičnog dela mogu se izreći sledeće kazne:

- 1) doživotni zatvor;
- 2) kazna zatvora;
- 3) kazna kućnog zatvora
- 4) novčana kazna;
- 5) rad u javnom interesu;
- 6) oduzimanje vozačke dozvole.

Glavne i sporedne kazne

Član 44

- (1) Doživotni zatvor, kazna zatvora i kazna kućnog zatvora mogu se izreći samo kao glavne kazne.
- (2) Novčana kazna, rad u javnom interesu i oduzimanje vozačke dozvole mogu se izreći i kao glavna i kao sporedna kazna.
- (3) Ako je za jedno krivično delo propisano više kazni, samo se jedna može izreći kao glavna kazna.

Opšti uslovi za izricanje kazne kućnog zatvora

Član 44b

- (1) Uslovi pod kojima je moguće izreći kaznu kućnog zatvora odnose se samo za osnovni oblik učinjenog krivičnog dela za koje je zaprećena novčana kazna ili kazna zatvora do 5 godina, uz ispunjenje odgovarajućih tehničkih uslova, a da bi utvrdio da li postoje tehničke i druge mogućnosti za izvršenje kazne kućnog zatvora pre izricanja sankcije, sud će od Povereničke službe zatražiti izveštaj koji će sadržati podatke i procenu o tehničkim uslovima za izvršenje kazne i sa i bez elektronskog nadzora, osim u situaciji kada je to obaveza javnog tužilaštva pre sklapanja sporazuma o priznanju krivičnog dela.

(2) Prilikom procene ličnosti okrivljenog za izricanje kazne kućnog zatvora sud će pribaviti od policije podatke o tome da li su okrivljenom licu izricane hitne mere po Zakonu o sprečavanju nasilja u porodici u poslednje dve godine od dana prijema zahteva suda.

(3) Pored ispunjenja uslova iz 1. tačke ovog člana potrebno je pribaviti i saglasnost za izvršenje kazne kućnog zatvora od držaoca stana gde okrivljeni stanuje, a koju okrivljeni dostavlja Povereniku u toku procene tehničkih uslova za izvršenje kazne, i koja je overena kod Javnog beležnika. Ukoliko saglasnost držaoca stana ne postoji smatraće se da ne postoje tehnički uslovi za izvršenje kazne kućnog zatvora.

(4) Kazna kućnog zatvora će se izvršiti tako što će je osuđeni izdržavati u prostorijama u kojima stanuje ukoliko se s obzirom na ličnost učinioca, njegov raniji život, njegovo držanje posle učinjenog dela, stepen krivice i druge okolnosti pod kojima je delo učinio može očekivati da će se i na taj način ostvariti svrha kažnjavanja.

(5) Osuđeni kojem je određeno izvršenje kazne zatvora na način predviđen u stavu 4. ovog člana ne sme napuštati prostorije u kojima stanuje, osim u slučajevima propisanim zakonom koji uređuje izvršenje krivičnih sankcija. Ukoliko osuđeni jednom u trajanju preko šest časova ili dva puta u trajanju do šest časova samovoljno napusti prostorije u kojima stanuje, ili ukoliko se osuđenom licu izreknu hitne mere od strane suda u trajanju od 30 dana po Zakonu o sprečavanju nasilja u porodici, sud će odrediti da ostatak kazne zatvora izvrši u Zavodu za izvršenje kazne zatvora.

(6) Okrivljenom za krivično delo protiv braka i porodice koji živi sa oštećenim u istom porodičnom domaćinstvu se ne može izreći kazna kućnog zatvora.

Kazna zatvora

Član 45

(1) Kazna zatvora ne može biti kraća od trideset dana niti duža od dvadeset godina.

(2) Kazna zatvora iz stava 1. ovog člana izriče se na pune godine i mesece, a do šest meseci i na dane.

Kazna kućnog zatvora

Član 45a

(1) Kazna kućnog zatvora ne može biti kraća od 30 dana niti duža od 1 godine.

(2) Kazna kućnog zatvora iz stava 1. ovog člana izriče se na pune mesece, a do šest meseci i na dane.

Uslovni otpust

Član 46

(1) Osuđenog koji je izdržao dve trećine kazne zatvora ili kućnog zatvora sud će uslovno otpustiti sa izdržavanja kazne, ako se u toku izdržavanja kazne tako popravio da se može sa osnovom očekivati da će se na slobodi dobro vladati, a naročito da do isteka vremena za koje je izrečena kazna ne učini novo krivično delo. Pri oceni da li će se osuđeni uslovno otpustiti uzeće se u obzir njegovo vladanje za vreme izdržavanja kazne, izvršavanje radnih obaveza, s obzirom na njegovu radnu sposobnost, kao i druge okolnosti koje ukazuju da osuđeni dok traje uslovni otpust neće izvršiti novo krivično delo. Ne može se uslovno otpustiti osuđeni koji je tokom izdržavanja kazne dva puta kažnjavao za teže disciplinske prestupe i kome su oduzete dodeljene pogodnosti.

(2) Ukoliko ispunjava uslove iz stava 1. ovog člana, sud može uslovno otpustiti osuđenog:

- koji je osuđen na kaznu doživotnog zatvora, ako je izdržao dvadeset sedam godina;

- koji je osuđen za krivična dela protiv čovečnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom (čl. 370. do 393a), krivična dela protiv polne slobode (čl. 178. do 185b), krivično delo nasilje u porodici (član 194. st. 2. do 4), krivično delo neovlašćena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga (član 246. stav 5), krivična dela protiv ustavnog uređenja i bezbednosti Republike Srbije (čl. 305. do 321), krivično delo primanje mita (član 367) i krivično delo davanje mita (član 368);

- koji je osuđen od strane posebnih odeljenja nadležnih sudova, u postupcima vođenim u skladu sa nadležnošću određenom zakonom koji uređuje organizaciju i nadležnost državnih organa u suzbijanju organizovanog kriminala, korupcije i terorizma;

- koji je više od tri puta pravosnažno osuđen na kaznu zatvora, a nije izvršeno brisanje ili ne postoje uslovi za brisanje neke od osuda.

(3) Sud može u odluci o uslovnom otpustu odrediti da je osuđeni dužan da ispuni neku od obaveza iz člana 73. ovog zakonika, kao i neku drugu obavezu predviđenu krivičnopravnim odredbama.

(4) U slučaju iz st. 1. i 2. ovog člana, ako uslovni otpust ne bude opozvan, smatra se da je osuđeni izdržao kaznu.

(5) Sud ne može uslovno otpustiti osuđenog za krivična dela: teško ubistvo (član 114. stav 1. tačka 9), silovanje (član 178. stav 4), obljava nad nemoćnim licem (179. stav 3), obljava sa detetom (član 180. stav 3) i obljava zloupotrebom položaja (član 181. stav 5).

Ograničenje u broju vanzavodskih sankcija jednom istom licu

Član 54b

Licu kome je izrečena kazna kućnog zatvora ne može se izreći kazna kućnog zatvora ukoliko nije prošlo više od dve godine od prethodno izrečene kazne kućnog zatvora ili neke druge vanzavodske sankcije.

Licu kome je izrečena kazna kućnog zatvora ne može se izreći kazna za istovrsno umišljajno krivično delo u osnovnom ili privilegovanom obliku, za koje je već bio osuđen.

Granice ublažavanja kazne

Član 57

(1) Kad postoje uslovi za ublažavanje kazne iz člana 56. ovog zakonika, sud će ublažiti kaznu u ovim granicama:

- 1) ako je za krivično delo kao najmanja mera kazne propisan zatvor u trajanju od deset ili više godina, kazna se može ublažiti do sedam godina zatvora;
- 2) ako je za krivično delo kao najmanja mera kazne propisan zatvor u trajanju od pet godina, kazna se može ublažiti do tri godine zatvora;
- 3) ako je za krivično delo kao najmanja mera kazne propisan zatvor u trajanju od tri godine, kazna se može ublažiti do jedne godine zatvora;
- 4) ako je za krivično delo kao najmanja mera kazne propisan zatvor od dve godine, kazna se može ublažiti do šest meseci zatvora;
- 5) ako je za krivično delo kao najmanja mera kazne propisan zatvor od jedne godine, kazna se može ublažiti do tri meseca zatvora;
- 6) ako je za krivično delo kao najmanja mera kazne propisan zatvor ispod jedne godine, kazna se može ublažiti do trideset dana zatvora;
- 7) ako je za krivično delo propisana kazna zatvora bez naznačenja najmanje mere, umesto zatvora može se izreći novčana kazna ili rad u javnom interesu;
- 8) ako je za krivično delo prema visini zaprećene kazne moguće izreći kaznu kućnog zatvora, kazna se može ublažiti do tri meseca kućnog zatvora.

9) ako je za krivično delo propisana novčana kazna, kazna se može ublažiti do jedne polovine najmanje mere propisane kazne.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, ne može se ublažiti kazna za krivična dela iz čl. 114, 134. st. 2. i 3, 178, 179, 180, 214. st. 2. i 3, 246. st. 1, 3. i 4, 350. st. 3. i 4. i 388. ovog zakonika.

(3) Izuzetno od stava 1. ovog člana ne može se ublažiti kazna učiniocu krivičnog dela koji je ranije osuđivan za isto ili istovrsno krivično delo.

(4) Kad je sud ovlašćen da učinioca krivičnog dela oslobodi od kazne može mu kaznu ublažiti, bez ograničenja propisanih u st. 1. do 3. ovog člana.

Sticaj krivičnih dela

Član 60

(1) Ako je učinilac jednom radnjom ili sa više radnji učinio više krivičnih dela za koja mu se istovremeno sudi, sud će prethodno utvrditi kazne za svako od tih dela, pa će za sva ta dela izreći jedinstvenu kaznu.

(2) Jedinstvenu kaznu sud će izreći po sledećim pravilima:

1) ako je za neko od krivičnih dela u sticaju utvrdio kaznu doživotnog zatvora izreći će samo tu kaznu;

2) ako je za krivična dela u sticaju utvrdio kazne zatvora, povisiće najtežu utvrđenu kaznu, s tim da jedinstvena kazna ne sme dostići zbir utvrđenih kazni, niti preći dvadeset godina zatvora;

3) ako su za sva krivična dela u sticaju propisane kazne zatvora do tri godine, jedinstvena kazna ne može biti veća od deset godina zatvora;

4) ako je za neka krivična dela utvrdio kazne zatvora, a za druga krivična dela kazne kućnog zatvora, kao jedinstvena kazna izreći će se kazna zatvora

5) ako je za sva krivična dela utvrdio kazne kućnog zatvora, jedinstvena kazna ne može biti veća od jedne godine kućnog zatvora.

6) ako je za krivična dela u sticaju utvrdio samo novčane kazne, izreći će jednu novčanu kaznu u visini zbira utvrđenih kazni, s tim da ona ne sme preći osamnaest miliona dinara, a ako je utvrdio samo novčane kazne u određenim iznosima (član 50), ona ne sme preći milion dinara odnosno deset miliona dinara kad su jedno ili više krivičnih dela izvršeni iz koristoljublja;

7) ako je za krivična dela u sticaju utvrdio samo kazne rada u javnom interesu, izreći će jednu kaznu rada u javnom interesu u visini zbira utvrđenih časova rada, s tim da ona ne sme preći tristašezdeset časova, a vreme u kome se rad mora obaviti ne sme biti duže od šest meseci;

8) ako je za neka krivična dela u sticaju utvrdio kazne zatvora, a za druga dela novčane kazne, izreći će jednu kaznu zatvora i jednu novčanu kaznu po odredbama tač. 2. do 4. ovog stava

9) ako je za neka krivična dela u sticaju utvrdio kazne kućnog zatvora, a za druga dela novčane kazne, izreći će jednu kaznu kućnog zatvora i jednu novčanu kaznu po odredbama tač. 5. i 6. ovog stava.

Uračunavanje pritvora i ranije kazne

Član 63

(1) Vreme provedeno u pritvoru, na izdržavanju mere zabrane napuštanja stana, kao i svako drugo lišenje slobode u vezi sa krivičnim delom uračunavaju se u izrečenu kaznu zatvora, kućnog zatvora, novčanu kaznu i kaznu rada u javnom interesu.

(2) Ako je krivični postupak vođen za više krivičnih dela u sticaju, a pritvor nije određen za svako od njih, vreme provedeno u pritvoru uračunava se u izrečenu kaznu zatvora, kućnog zatvora, novčanu kaznu i kaznu rada u javnom interesu za krivično delo za koje je okrivljeni osuđen.

(3) Zatvor ili novčana kazna koju je osuđeni izdržao, odnosno platio za prekršaj ili privredni prestup, kao i kazna ili disciplinska mera lišenja slobode koju je izdržao zbog povrede vojne discipline uračunava se u kaznu izrečenu za krivično delo čija obeležja obuhvataju i obeležja prekršaja, privrednog prestupa, odnosno povrede vojne discipline.

(4) Pri svakom uračunavanju izjednačava se dan pritvora, dan lišenja slobode, dan zatvora, dan kućnog zatvora, dan izdržavanja mere zabrane napuštanja stana, osam časova rada u javnom interesu i hiljadu dinara novčane kazne.

Zakonska rehabilitacija

Član 98

(1) Zakonska rehabilitacija se daje samo licima koja pre osude na koju se odnosi rehabilitacija nisu bila osuđivana ili koja su se po zakonu smatrala neosuđivanim.

(2) Zakonska rehabilitacija nastaje, ako:

- 1) lice koje je oglašeno krivim, a oslobođeno od kazne ili kojem je izrečena sudska opomena, u roku od godinu dana od pravnosnažnosti presude, odnosno rešenja ne učini novo krivično delo;
- 2) lice kojem je izrečena uslovna osuda, u vreme proveravanja i u roku od godinu dana po isteku roka proveravanja, ne učini novo krivično delo;
- 3) lice koje je osuđeno na novčanu kaznu, kaznu rada u javnom interesu, oduzimanja vozačke dozvole ili kaznu zatvora odnosno kućnog zatvora do šest meseci, u roku od tri godine od dana kad je ta kazna izvršena, zastarela ili oproštena, ne učini novo krivično delo;
- 4) lice koje je osuđeno na kaznu zatvora odnosno kućnog zatvora preko šest meseci do jedne godine, u roku od pet godina od dana kad je ta kazna izvršena, zastarela ili oproštena, ne učini novo krivično delo.
- 5) lice koje je osuđeno na kaznu zatvora preko jedne do tri godine, u roku od deset godina od dana kad je ta kazna izvršena, zastarela ili oproštena, ne učini novo krivično delo.

(3) Zakonska rehabilitacija ne nastaje ako sporedna kazna još nije izvršena ili ako još traju mere bezbednosti.

Zastarelost krivičnog gonjenja

Član 103

Ako u ovom zakoniku nije drukčije određeno, krivično gonjenje ne može se preduzeti kad protekne:

- 1) dvadeset godina od izvršenja krivičnog dela za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora preko petnaest godina;
- 2) petnaest godina od izvršenja krivičnog dela za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora preko deset godina;
- 3) deset godina od izvršenja krivičnog dela za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora preko pet godina;
- 4) pet godina od izvršenja krivičnog dela za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora preko tri godine;
- 5) tri godine od izvršenja krivičnog dela za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora preko jedne godine;
- 6) dve godine od izvršenja krivičnog dela za koje se po zakonu može izreći kazna kućnog zatvora, kazna zatvora do jedne godine ili novčana kazna.

Zastarelost izvršenja kazne

Član 105

Ako u ovom zakoniku nije drukčije određeno, izrečena kazna ne može se izvršiti kad protekne:

- 1) dvadeset godina od osude na kaznu zatvora preko petnaest godina;
- 2) petnaest godina od osude na kaznu zatvora preko deset godina;
- 3) deset godina od osude na kaznu zatvora preko pet godina;
- 4) pet godina od osude na kaznu zatvora preko tri godine;
- 5) tri godine od osude na kaznu zatvora preko jedne godine;
- 6) dve godine od osude na kaznu zatvora do jedne godine, kaznu kućnog zatvora , na novčanu kaznu, na kaznu rada u javnom interesu, ili na kaznu oduzimanja vozačke dozvole.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

4) **Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada**

Obrađivač: Ministarstvo pravde

5) **Naziv propisa**

Predlog zakona o izmenama i dopunama Krivičnog zakonika

Draft Law on Amendment to the Criminal Law

6) **Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):**

7) **Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,**

Naslov VII. – Pravosuđe, sloboda i bezbednost, u okviru kojeg je član 80 – Jačanje institucija i vladavina prava

8) **Prelazni rok za uklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,**

v) **Ocena ispunjenosti obaveze koje proizilaze iz navedene odredbe Sporazuma**

Naslov VII. – Pravosuđe, sloboda i bezbednost, u okviru kojeg je član 80 – Jačanje institucija i vladavina prava

g) **Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizilaze iz navedene odredbe Sporazuma,**

d) **Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske Unije.**

4. **Uklađenost propisa sa propisima Evropske Unije:**

a) **Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima**

b) **Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima**

v) **Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i suklađenost sa njima,**

g) **Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,**

d) **Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.**

- **Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost.**

5. **Ako ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu za usklađenost propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške**

procene uticaja biće sprovedene obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

- Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

- /

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

- Ne

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o ukladenosti

- /